

sammen om at gennemføre denne forsøgsordning.

Sundhedsministeren (Birte Weiss):

Jeg er egentlig lidt ked af, at fru Ester Larsen her i sit sidste indlæg forsøger at tale sig væk fra den åbenhed, som jeg gav udtryk for.

Denne talen sig væk kom frem ved, at fru Ester Larsen brugte udtrykket censureret offentliggørelse. Der er overhovedet ikke tale om noget ønske fra regeringens side om at censurere noget som helst, der er alene tale om, at vi gerne vil have en så retvisende, en så brugbar og en så overskuelig offentliggørelse af sager som overhovedet muligt, og derfor er det en helt kunstig uenighed, fru Ester Larsen forsøger at skabe her.

Jeg har forstået på de øvrige ordførere, at de er ganske klar over overensstemmelsen mellem regeringens og resten af Folketingets partiers hensigter, og det ville jo egentlig være mærkeligt andet. Det ville dog være højst ejendommeligt, hvis regeringen pludselig skulle være imod det, der er en konsekvens af det moderne samfund, nemlig størst mulig indseende fra offentlighedens side, og derfor vil jeg opfordre til, at det, vi får drøftet igennem i udvalget, sker på de præmisser, som i hvert fald jeg vedkender mig, nemlig at det færdige resultat ikke skal være et kaudervælsk af brugbare og mindre brugbare ting, men noget, som alle parter kan blive klogere af.

Det er også en misforståelse hos fru Ester Larsen, når hun forsøger at skildre det, som om patienten ikke spiller nogen rolle i mit univers i denne problemstilling. For det første nævnte jeg det i mit indlæg, og for det andet er det klart, at patienten er jo sammen med de læger, der fejlbehandler, sammen med de sygehusvæsener, som har tilrettelagt nogle forkerte procedurer, og sammen med offentligheden part i sagen. Og hvem har ikke en fælles interesse i, at vi får et så godt og brugbart feedback som overhovedet muligt?

Ester Larsen (V):

Jeg har ikke talt imod det forslag om nyhedsbreve, man arbejder med. Det, jeg har talt om, er, at der er behov for offentlig indsigt i Patientklagenævnets arbejde, og derfor er det vigtigt, at der er offentlig adgang til dets afgørelser. Og med hensyn til, om det materiale, der vil komme ud af en forsøgsordning, er brugbart eller ej, skulle forsøget jo netop vise, om de offentlig-

gjorte afgørelser var brugbare, var pengene værd, så derfor er der megen logik i, at man undersøger det, vi er usikre over for, inden man tager beslutning om vedvarende ordninger.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 148: Forslag til lov om ændring af lov om kommunal aktivering og lov om aktiv socialpolitik. (Forhøjelse af præmien i præmieringsordningen for offentlige arbejdsgivere). Af socialministeren (Karen Jespersen). (Fremsat 18/12 97).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Jytte Madsen (S):

Dette lovforslag går i al sin enkelhed ud på at forhøje den præmie, offentlige arbejdsgivere i dag får tildelt, hvis de ansætter en person fra jobtræning, puljebob eller individuel jobtræning i en fast stilling, og lovforslaget er et led i opfyldelsen af en aftale, regeringen har indgået med Enhedslisten.

Præmieringsordningen er et af de mange gode initiativer, regeringen har skabt med den aktive arbejdsmarkedspolitik. Hidtil har præmien været 25.000 kr., men det foreslås, at præmien fordobles til 50.000 kr. fra den 1. februar 1998. Socialdemokratiet er for denne forhøjelse af præmien, fordi det vil styrke og fremme de offentlige arbejdsgivers incitament til at ansætte ledige i tilskudsjob, der er rettet mod ordnære stillinger.

Lovforslagets sigte er at motivere flere arbejdsgivere til at anvende præmieringsordningen. Der er desværre meget få offentlige arbejdsgivere, der i dag benytter sig af denne ordning, og det er synd og skam. Det er alle tiders mulighed for at sikre kontanthjælpsmodtagere, som har været i aktivering eller i puljejob, en fast tilknytning til arbejdsmarkedet, for meningen med denne ordning er jo netop, at den ledige gennem aktivering, jobtræning og puljejob tilegner sig erfaring og opnår kvalifikationer til at udfylde et regulært job.

I lovforslaget foreslås det ligeledes at igangsætte en informationsindsats over for de offentlige arbejdsgivere om denne præmieringsordning. Vi synes, det er en god idé at udbrede kendskabet til denne ordning blandt offentlige arbejdsgivere med henblik på at styrke benyttelsen af denne ordning, og forhøjelsen af præmien vil forhåbentlig sammen med øget information om præmieringsordningen tilskynde flere offentlige arbejdsgivere til at benytte sig af denne mulighed.

Socialdemokratiet anbefaler at stemme for dette lovforslag.

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre kan ikke anbefale forslaget af følgende grunde:

For det første har vi ikke brug for en arbejdsmarkedspolitik med flere ordninger, men for en politik med færre ordninger, forenkling og mere overskuelighed; for det andet er vi imod bestikkelse af arbejdsgiverne for at tage en bestemt gruppe ledige på bekostning af andre, og for det tredje er vi imod den stadige udvikelse af den offentlige sektor og de mange offentligt ansatte. Regeringen har ikke styr på den offentlige sektor. Da regeringen tiltrådte, var der 50.000 færre ansatte, end der er i dag, og regeringen vurderede dengang, at inden år 2000 kunne man få så meget styr på den offentlige sektor, at antallet af ansatte kun ville stige med 25.000. Men allerede her i 1998 har vi nået en stigning på 50.000.

For det fjerde tilskynder ordningen til lange, passive forløb og kassetænkning. Hvad med de kommuner, som tilskyndes til at beholde borgere på aktivering i 12 måneder for at kunne få dem ind i denne ordning i 18 måneder, f.eks. i form af ansættelser som hjemmehjælpere? Hvordan har man tænkt sig at undgå den form for misbrug?

For det femte fremmer ordningen under alle omstændigheder tendensen til lange aktiveringsforløb, og for det sjette lægger ordningen op til ulighed. Jeg går ud fra, at stillingerne i det offentlige i almindelighed bør være tilgængelige for alle, og det er jo god skik at slå dem op. Hvis man har to lige kvalificerede langtidsledige, hvad sker der så? Den ene er inde i systemet, men den anden er udenfor, og så er den ene på forhånd sikret 50.000 kr. i præmie for at få jobbet. Det er altså en slags omvendt transferordning, man her foreslår, og det er jo direkte ulækkert.

Men hvordan skulle en alternativ ordning laves? Efter Venstres opfattelse skulle alternativet være, at man præmierer de kommuner og de arbejdsformidlingssystemer, som hurtigst muligt kan få folk ansat i ordinært arbejde til en ordinær løn. Det ville være noget, der battede noget.

(Kort bemærkning).

Jytte Madsen (S):

Jeg skal ikke påstå, at hr. Flemming Oppfeldts synspunkter kommer bag på mig, for det er nøjagtig det samme, der blev sagt, da vi vedtog lovforslaget om de 25.000 kr. Men jeg kan ikke forstå, at man siger nej til, at vi nu kan få de personer i et ordinært job i stedet for at henvise dem til et meget langt forløb på enten pension, førtidspension eller kontanthjælp. Jeg troede, alle her i salen var enige om, at det absolut ikke er ønskværdigt, men at det derimod må være job, vi taler om, og ikke varig bistand.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Jamen ordinære job er jo ikke nødvendigvis job i den offentlige sektor. Ordinære job kan også være job ude i den private sektor, som skal tjene valuta hjem og den slags, og det er overhovedet ikke med i forslaget.

Og hvad er hurtigst? Det allerhurtigste ville være, hvis man kan komme ned under 12 måneder, så man kan få folk ansat meget hurtigt, og at man belønner de systemer og de kommuner, der kan evne det. Det er jo dem, der skal præmieres, og ikke dem, der holder på de ledige, hvis jeg må være så brutal at sige det.

Karen Højte Jensen (KF):

Da denne præmieringsordning blev indført, var Det Konservative Folkeparti imod. Det er vi fortsat, og vi stemmer imod dette forslag.

Jeg synes, det er interessant, at når man læser i bemærkningerne om de økonomiske konsekvenser, vil dette lovforslag ikke have nogen indflydelse på de offentlige udgifter. Det synes vi til gengæld er godt nok, men betyder det ikke, at det for så vidt er et fuldstændig ligegyldigt forslag?

Jeg vil godt spørge, hvor mange kommuner der har benyttet ordningen, og hvor mange ekstra job der er kommet ud af det. For mig virker det som lidt af et kosmetisk forslag. Det ser ud, som om Enhedslisten har fået lidt af regeringen, og det er selvfølgelig ikke Det Konservative Folkepartis anliggende, men jeg synes måske, det er en interessant pointe.

Jeg vil gerne sige, at Det Konservative Folkeparti ønsker job skabt i den private sektor, og vi ønsker ikke at tilskynde det offentlige til at oprette flere job. Men det er jo det, dette forslag går ud på, så der er en grundlæggende forskel mellem Det Konservative Folkeparti og regeringen i denne sammenhæng.

Aage Frandsen (SF):

Da mit partis ordfører, hr. Villy Søvnald, ikke kan være til stede, skal jeg sige på SF's vegne, at vi kan støtte forslaget.

Forslaget er jo en forlængelse og en udbygning af det forslag, som var med i finanslovaftalen for 1997, der blev indgået mellem SF og Enhedslisten på den ene side og regeringen på den anden side. Allerede dengang betragtede vi forslaget som en lille forbedring ud fra den betragtning, at det dermed blev lidt mere rimeligt at være i disse ordninger. Men vi har ikke haft nogen særlig tiltro til, at ordningen ville flytte ret meget, og under alle omstændigheder er det klart, at der er grænser for, hvor meget disse tilskudsordninger betyder. Men det ændrer ikke ved, at vi støtter denne udbygning, for der kan også være tale om, at hvis beløbene og dermed incitamentet bliver større, bliver ordningen også lidt bedre og bliver udnyttet bedre. Derfor støtter vi forslaget.

Vibeke Peschardt (RV):

Da fru Dorit Myltoft, der er socialordfører, ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne støtte dette forslag, der – som det lige er blevet sagt – er en del af finanslovaftalen for 1997 og handler om forhøjelse af præmien i præmieringsordningen via bistandssystemet.

Annette Just (FP):

Da mit partis ordfører ikke kan være til stede lige nu, og da dette forslag i øvrigt hænger sammen med det næste forslag, hvor jeg er ordfører, er det meget naturligt, at jeg ved denne lejlighed vil sige, at Fremskridtspartiet vil give Socialdemokratiet meget ret i et af dets argumenter, nemlig at en fast tilknytning til arbejdsmarkedet er vigtig. Men dermed holder enheden også op.

Det er ikke nødvendigvis en fast tilknytning til den offentlige sektor, der er særlig vigtig, tværtimod. Kan der komme så mange som overhovedet muligt ud i det private erhvervsliv, tror vi, at vi måske kan få et så godt samfund i Danmark, at vi kan begynde at sætte skatterne ned og afvikle en del af hele det kæmpestore offentlige system. En del af de ideer, som Socialdemokratiet har fremlagt, kan vi sådan set godt støtte, men ikke dette forslag, fordi vi ikke under nogen omstændigheder kan gå med til at bruge offentlige midler på den måde.

Jette Gottlieb (EL):

Dette forslag hænger jo meget nøje sammen med det næste forslag, vi skal behandle, så jeg vil bruge meget kort tid næste gang.

Jeg vil sige om dette forslag, som vi naturligvis støtter, at det indeholder en vurdering af noget, man kunne kalde en meget dårlig vane på de offentlige arbejdspladser. Efter mange års nedskæringer har man jo vænnet sig til at ansætte langtidsløst under en eller anden tilskudsordningsform for at holde servicen oppe og hverdagen sammen, og en sådan rutine er jo ved at bide sig selv i halen, når man fra politisk side unnlader at give de nødvendige ressourcer til f.eks. plejehjem og museer og andre steder, hvor man netop har sådanne ordninger.

Den undersøgelse, der er blevet lavet på baggrund af finanslovaftalen fra sidste år mellem regeringen og Enhedslisten, viser, at en leder f.eks. fra kulturinstitution siger, at stillingerne ville være rigtige stillinger til normale overenskomstmæssige vilkår, hvis der havde været penge til det.

Vi vil godt være med til at bremse en udvikling, hvor underbetalte tilskudsjob kommer til at erstatte reelt oprettede stillinger, når det viser sig, at der er behov for dem. Præmieringsordningen er et lille skridt på vejen i den retning.

Så må vi erkende, at hvis ordningen skal have nogen værdi, er man jo altså nødt til at

informere om den. Det har vist sig gennem det sidste år, at det stort set har manglet. Man kunne næsten endda sige, at man i vide kredse har gjort meget for at holde det skjult, at der var sådan en ordning.

Derfor ser vi det selvfølgelig som noget positivt, at man fordobler beløbet, som de offentlige arbejdsgivere kan få som præmie ved at ansætte en puljejobber eller ved at aktivere en helt normal fuldtidsstilling, men vi ser det altså også som et kæmpefremskridt, at det nu er blevet knæsat, at der skal sættes en egentlig informationskampagne i gang. Ellers bliver ordningen i hvert fald ikke til noget.

(Kort bemærkning).

Flemming Oppfeldt (V):

Når nu Enhedslisten har lavet den her aftale, så må jeg jo lige spørge Enhedslistens ordfører: Hvor er den substansmæssige forskel mellem den kassetænkning, der ligger i at bruge langtidsledige i ordinære job og så det at fastholde folk i 12 måneder i en kommune og dernæst give en offentlig præmie for at få dem i arbejde? Hvor er den substansmæssige forskel, for her lægges jo også op til kassetænkning?

(Kort bemærkning).

Jette Gottlieb (EL):

Nej, der lægges ikke op til kassetænkning. Det, der lægges op til, er, at de folk, der er havnet i den situation, at de er under aktivering, skal have et puf. Eller rettere: Institutionen, der har haft dem ansat, skal have et puf til at ansætte dem på ordentlige vilkår. Så det er et spørgsmål om at prøve at få den ordning, der er etableret, og som har de uheldige virkninger, jeg snakkede om, til at blive omlagt til rigtige stillinger. Det er det, vi gerne vil fremme på den her måde. Det er ikke kassetænkning.

Vibeke Kiil (CD):

Da CD's ordfører ikke kan være her, vil jeg her fremføre CD's synspunkter.

Centrum-Demokraterne støtter intentionerne i forslaget om at fremme den ordinære beskæftigelse, men CD finder det klart utilfredsstillende, at informationen om forslagets konsekvenser ikke er dækkende, og CD vil ikke kunne støtte forslaget, før forslagets konsekvenser er klart belyst.

Vi er umiddelbart betænkelige ved, hvilken indflydelse dette forslag vil få på den kommunale aktiveringsindsats. Det sociale område er

bebyrdet af mange samspilsproblemer, og CD vil have vished for, at forslaget ikke betyder en forrykkelse af aktiveringsindsatsen til ulempe for andre mennesker, der også skal i beskæftigelse.

Endvidere savner vi i CD en nærmere belysning af, hvordan man er kommet frem til de økonomiske konsekvenser. Det er ikke nok at fremføre, at det vil kunne afholdes inden for det afsatte beløb.

Poul Nødgaard (DF):

Det er jo lidt ejendommeligt, at det her forslag først fremsættes nu, for det er i hvert fald Dansk Folkepartis indtryk, at denne aftale mellem regeringen og Enhedslisten er indgået meget langt tilbage i tiden. Det er formentlig en af de aftaler, der er indgået i nattens mulm og mørke ovre på finansministerens kontor, hvor Enhedslisten har skullet yde en modydelse for at få det her beløb forhøjet fra 25.000 kr. til 50.000 kr. – en aftale omfattende de offentlige arbejdsgivere.

Af det, jeg allerede har sagt, kan vist udledes, at Dansk Folkeparti ikke kan støtte det foreliggende forslag.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil godt starte med at berolige Dansk Folkepartis ordfører, hr. Poul Nødgaard. Han siger, at det er et forlig, der er indgået i nattens mulm og mørke. Jeg tror helt sikkert, at lyset har været tændt i Finansministeriet, da den her aftale blev indgået og i det hele taget har været fuldt belyst.

Jeg vil indskrænke mig til at sige tak til de partier, der vil støtte forslaget. Det er fuldstændig rigtigt, at det ikke er noget, der vender fuldstændig op og ned på konsekvenserne af ledigheden i samfundet eller afskaffer langtidsledigheden. Det er et forsøg blandt mange på at give nogle mennesker, som har meget svært ved at komme ind på arbejdsmarkedet, en håndsrekning, så de kan få en fast tilknytning til arbejdsmarkedet. Det drejer sig ikke om ret mange personer med den ordning, vi har kendt hidtil. Det er i det sociale system 30 personer og i dagpengesystemet 80 personer.

Man må så håbe, sådan som Enhedslistens ordfører også nævnte, at en øget information kan give mulighed for, at den bliver brugt dér, hvor det kunne være nyttigt og påkrævet. Ellers er det altså en håndsrekning blandt mange

andre for at sikre, at flere langtidsledige kommer i arbejde.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:
7) Første behandling af lovforslag nr. L 153: Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. (Forhøjelse af præmien i præmieringsordningen for offentlige arbejdsgivere).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
 (Fremsat 18/12 97).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Jan Petersen (S):

Dette forslag ligner jo til forveksling det lovforslag, vi lige har forhandlet om, så derfor skal jeg nøjes med at sige, at vi i Socialdemokratiet kan støtte, at der sker en forhøjelse af beløbet fra 25.000 kr. til 50.000 kr.

Vi synes også, at den varslede informationsindsats over for de offentlige arbejdsgivere er relevant, således at anvendelsen af de her muligheder øges til gavn for servicen og de ledige, som så forhåbentlig i større omfang kan få ansættelse i den offentlige sektor.

Flemming Oppfeldt (V):

Venstre kan heller ikke støtte dette forslag, og begrundelserne er de samme som ved debatten om den kommunale aktivering, men hertil kommer så yderligere en lille dimension.

Vi har jo nogle rundt om i landet, som tilrettelægger indsatsen over for de ledige på statens vegne, nemlig de regionale arbejdsmarkedsråd,

og det her forslag er et indgreb i de regionale arbejdsmarkedsråds kompetence og deres prioriteringer, fordi deres aktivering vil blive mere uflexibel ved indførelsen af det her.

Så siger man fra Folketingets side, regeringens side, at der kun er én vej. Men det kan godt være, at der er nogle regionale arbejdsmarkedsråd og arbejdsformidlinger, som har den politik, at de vil prøve at få de ledige hurtigere i gang frem for at vente i 12 måneder for at fastansætte folk. Så det er et indgreb over for de regionale arbejdsmarkedsråd, som Venstre i øvrigt er meget kritisk over for, men hvis man skal have det her system til at fungere, så skal de også have en vis frihedsgrad.

Vi er imod forslaget.

Bendt Bendtsen (KF):

Skal man kort karakterisere de ændringer, der er i det her lovforslag, må man sige: Et håbløst lovforslag, som skal følge op på et tidligere håbløst lovforslag.

Regeringen indgik i november 1996 en forståelsesaftale med SF og Enhedslisten om en præmieringsordning for ansættelse af personer i det offentlige. I det socialistiske Danmark tror man stadig væk, at problemerne løses ved at ansætte folk i det offentlige. Det er jo en helt klar politik, at Enhedslisten og SF ønsker flere offentligt ansatte, men at Socialdemokratiet følger bagefter er uforståeligt.

Jeg ved ikke, om der er en underliggende aftale med Enhedslisten og SF, men det kan vi spørge arbejdsministeren om, når man nu hæver beløbet til det dobbelte fra de 25.000 til de 50.000 kr. Det er ude af proportioner, og det er vel også en udstilling af, at denne præmieringsordning er en fiasko. Nu fortsætter man altså i det blinde spor for at finde vejen i arbejdsmarkedspolitikken. Skal man bruge et enkelt ord for denne adfærd, kan det siges kort: Det er håbløst.

Fra konservativ side kan vi ikke støtte et forslag, som animerer til flere offentlige udgifter, som man ikke får noget for. Da vi behandlede L 101 i 1996, brugte vi et begreb, som vi kender fra billardverdenen, nemlig ægte rødt. Det er det spor, regeringen åbenbart fortsætter ud af, og så må vi jo spørge ministeren, hvad den tidligere lovgivning egentlig har betydet i forhold til at få flere af dem ansat. Er det overhovedet noget, der overhovedet virker?